

Niet zomaar op bezoek

De psychiater Pieter-Jan Carpentier zegt in het interview dat de geestelijk verzorger 'niet op bezoek komt'. Hij of zij werkt altijd in de context van de instelling, is in die zin nooit neutraal. Een geestelijk verzorger brengt zijn of haar betrokkenheid mee, 'engagement, jezelf inschakelen' in de woorden van Carpentier. Daarnaast is er sprake van eigen deskundigheid, een eigen professioneel oordeel, en het creatieve vermogen om steeds op gepaste wijze met organisatie, samenwerking en geheimhouding om te gaan. In dit nummer passeren allerlei aspecten van geestelijke verzorging in de GGz, waaronder expliciet of impliciet ook de genoemde aspecten. Er zijn boeiende dwarsverbindingen tussen de bijdragen ontstaan.

Wilko van Holten stelt en beantwoordt de vraag of de geestelijk verzorger vakinhoudelijke (theologische en filosofische) criteria heeft om verhalen over wanen te verstaan, te wegen en te begeleiden. Een belangrijk artikel, dat – zo hopen wij – aanleiding zal zijn tot dialoog en verdere doordenking. Taco Bos heeft geparticipeerd in de werkgroep die de *Generieke module Herstelondersteuning* heeft voorbereid. Hij schetst de achtergrond en inhoud, en laat zien dat zingeving in het hersteldenken een belangrijke plek heeft gekregen. Twee praktijkbijdragen – van Thea Sprangers resp. Bernice Brijan – schetsen projecten die aansluiten op het hersteldenken en zingeving. Beide projecten maken duidelijk dat een gezamenlijke maaltijd als rituele context voor een gesprek over zin en onzin van stoornis en verlies, wonderen kan doen. De andere praktijkbijdragen gaan in op de vraag hoe je als geestelijk verzorger en behandelaar omgaat met *djinn*s in de verhalen van patiënten (Jamila Zacouri), hoe je als geestelijk verzorger kunt omgaan met trauma's die plotseling in een gesprek aan de orde zijn (Helma Koorevaar), en wat je kunt betekenen als geestelijk verzorger wanneer je in de ouderenzorg opeens wordt geconfronteerd met sporen van trauma's uit iemands verleden (Marjoleine Vosselman).

In het interview heeft Pieter-Jan Carpentier behartigenswaardige dingen te zeggen over wat goede behandeling is, en over wat het belang is van film kijken voor het begrip van stoornissen. Hij verwijst naar de recente film *Three Billboards outside of Ebbing, Missouri*. Hans Janssen bespreekt deze film, met nadruk op 'warme woede' als motor voor verandering. De beeldtentoonstelling (Jannemiek Tukker) sluit goed aan, omdat een deel van de beelden betrekking heeft op haar ervaringen in een psychose. Er is een inleiding (gehouden in de instelling van Wilko van Holten) van Wouter Kusters over zijn persoonlijke ervaringen in een psychose. Hij en Jannemiek Tukker (samen met Sam Gerrits) hebben eerder het boek *Alleen. Berichten uit de isoleercel* uitgegeven. Een bijzondere inzicht in de belevingswereld van de psychose.

Daarnaast zijn er nog een aantal kortere bijdragen – als krenten in een toch al rijk gevulde pap: drie columns (van Annelieke Damen over de ontwikkelingen van de GV in de VS, van Eric Bras over zijn ervaringen bij defensie, en van Wout Huizing over de integratie van geestelijke verzorging), boekrecensies, een verslag van lopend onderzoek naar geestelijke verzorging in de buurt (Susan Hupkens), en De Etalage over de Waakmand (Netty van Haarlem).

Van waan tot woede, van tafel tot film, van verlies tot herstel – een geestelijk verzorger komt nooit zomaar op bezoek!

Sjaak Körver, hoofd- en eindredacteur; tgvoofdredacteur@vgvz.nl